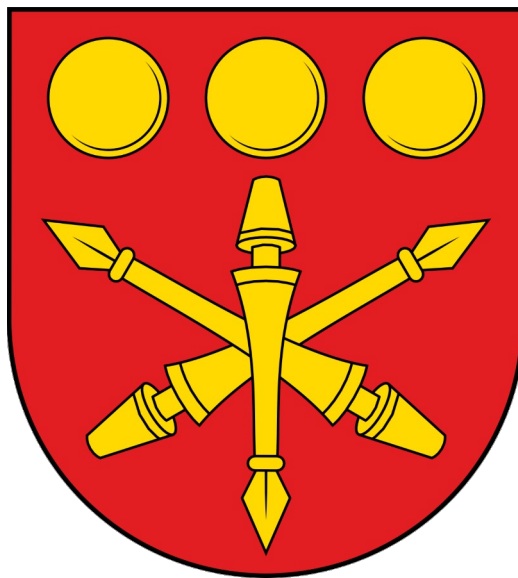

RAPORT O STANIE GMINY SUŁÓW ZA ROK 2024

Urząd Gminy Sułów

Sułów 63

22 – 448 Sułów

tel. 84 682 62 02 fax 84 682 62 27

e-mail ug@sulow.pl

bip.sulow.pl

www.sulow.pl

Szanowni Państwo

Sejm RP ustawą z dnia 11 stycznia 2018r. *o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych* (Dz. U. z 2018r. poz. 130), wprowadził nowe rozwiązanie prawne które ma stanowić podsumowanie pracy Wójta w poprzednim roku kalendarzowym w zakresie realizacji polityk, programów i strategii oraz wykonywania zadań własnych Gminy i zleconych przez administrację rządową.

Głównym zamierzeniem ustawodawcy było zapoznanie mieszkańców gminy z działalnością Wójta Gminy jako organu wykonawczego, sytuacją ekonomiczną i społeczną gminy oraz umożliwienie im wypowiedzenia się w istotnych sprawach ważnych dla społeczności lokalnych.

Raport został opracowany zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2024r. i zawiera najważniejsze informacje zgromadzone od pracowników Urzędu Gminy w Sułowie i jednostek organizacyjnych Gminy Sułów.

Wójt Gminy Sułów
Piotr Kaliszewski

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY.

1.1 Położenie i charakterystyka geograficzno – społeczna.

Gmina Sułów położona jest w północno – zachodniej części powiatu zamojskiego. Geograficznie jest częścią Roztocza Zachodniego oraz Padołu Zamojskiego. Posiada bardzo duże walory przyrodnicze. Na jej terenie znajdują się dwa obszary chronione w ramach programu Natura 2000, „Dolina Łętowni” (ochrona siedliskowa) oraz „Ostoja Nieliska” (ochrona gatunkowa ptaków). Część gminy objęta jest ponadto ochroną krajobrazu w ramach Szczepieszyńskiego Parku Krajobrazowego. We wschodniej części Gminy znajduje się zbiornik wodny Nielisz. Uwarunkowania geograficzne i przyrodnicze determinują rozwój gminy, z jednej strony są szansą na rozwój turystyki, z drugiej jednak ograniczają rozwój przemysłu i nadają jej charakter typowo rolniczy. Wysokie klasy bonitacyjne gruntów rolnych umożliwiają intensywną produkcję rolną, z drugiej strony blokują możliwość przeznaczania części gruntów pod drobną wytwórczość czy do rozwoju przedsięwzięć związanych z produkcją zielonej energii w ramach farm fotowoltaicznych czy biogazowni.

W 2024r. kontynuowano działania mające na celu zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy poprzez:

- stworzenie koncepcji zagospodarowania terenu wczesnośredniowiecznego grodziska w Sąsiadce wraz z uzgodnieniami z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Lublinie oraz złożenie wniosków o dofinansowanie na realizację zaplanowanych prac,
- kontynuowanie prac związanych z rozbudową i modernizacją infrastruktury turystyczno – sportowej w Kulikowie. W ramach tych prac z dofinansowania ze środków PROW oraz środków własnych gminy wybudowano plażę wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zapleczem socjalnym, parkingiem, mołem, wiatą magazynową na sprzęt wodny oraz infrastrukturą oświetleniową. W 2024r. sezon kąpielowy na plaży w Kulikowie obowiązywał od 15 lipca 2024r. do 31 sierpnia 2024r. Opóźnienie w funkcjonowaniu plaży wynikało ze względów proceduralnych związanych z cyklem badania wody przed dopuszczeniem plaży do bieżącego funkcjonowania przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną.
- Gmina Sułów w 2023r. przystąpiła do Lokalnej Organizacji Turystycznej w Zamościu by wspólnie z innymi samorządami promować walory turystyczne gminy i regionu.

30 grudnia 2024r. Rada Gminy Sułów uchwałą nr X/71/2024 ustanowiła herb gminy Sułów. Starania o ustanowienie herbu zostały podjęte już pod koniec 2020r., lecz ze względu na długi czas oczekiwania na pozytywną opinię Komisji Heraldycznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji działania te udało się sfinalizować dopiero pod koniec 2024 roku.

Gmina Sułów zajmuje 93,48 km² i na dzień 31 grudnia 2024r. była zamieszkiwana przez 4176 mieszkańców (w tym 2163 kobiet i 2013 mężczyzn), o 49 osoby mniej niż w roku poprzednim. W 2024r. na terenie gminy Sułów urodziło się 20 dzieci oraz zmarło 60 osób (w tym 34 mężczyzn i 26 kobiet). Gmina Sułów sąsiaduje z gminami Szczecbrzeszyn, Radecznica i Nielisz (pow. zamojski), Turobin (pow. biłgorajski) i Rudnik (pow. krasnostawski).

1.2 Władze gminy

Rada Gminy Sułów jest organem uchwałodawczym i kontrolnym. W skład rady wchodzi 15 radnych wybieranych w okręgach jednomandatowych na 5-cio letnią kadencję.

Wójt Gminy jest organem wykonawczym, kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz. Wybierany jest w wyborach powszechnych, równych i bezpośrednich w tajnym głosowaniu na 5-cio letnią kadencję. Swoje zadania realizuje przy pomocy urzędu gminy i jednostek organizacyjnych gminy.

W wyniku wyborów samorządowych które odbyły się w dniu 21 października 2018r. na 5-cio letnią kadencję Wójtem Gminy Sułów na drugą kadencję został wybrany Pan Leon Bulak.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 2022r. o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022r. poz. 2418), kadencja Rady Gminy Sułów i Wójta Gminy Sułów upłynęła w dniu 30 kwietnia 2024r.

W wyniku wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego w wyborach zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024r. oraz ponownych wyborach zarządzonych na dzień 21 kwietnia 2024r. Wójtem Gminy Sułów na 5 – letnią kadencję został wybrany Pan Piotr Kaliszewski.

1.3 Sołectwa

Zgodnie ze statutem Gmina Sułów pod względem administracyjnym jest podzielona na 15 sołectw: Deszkowice Drugie, Deszkowice Pierwsze, Kawęczyn – Kolonia, Kitów, Kulików, Michalów, Rozłopy, Rozłopy – Kolonia, Sąsiadka, Sułowiec, Sułów, Sułów – Kolonia, Sułówek, Tworyczów i Żrebce.

1.4 Podjęte uchwały i ich realizacja

W 2024r. Rada Gminy Sułów podjęła 97 uchwał. Szczegółowy wykaz uchwał Rady Gminy Sułów za 2024r. wraz z ich treścią jest dostępny na BIP Urzędu Gminy Sułów i z tych względów nie jest wymieniony w tym raporcie.

Realizacja w/w uchwał była prowadzona stosownie do zawartych w nich unormowań tj.:

1. Pomoc finansowa i rzeczowa dla sąsiednich gmin i powiatu zamojskiego udzielana była w wysokościach przyznanych w uchwałach.
2. Naliczanie i egzekwowanie wszystkich podatków i opłat następowało według stawek wynikających z przyjętych uchwał.
3. Uchwały budżetowe wraz ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku zostały wykonane zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych. Wydatki realizowane były w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów przy minimalizowaniu nakładów.

W 2024r. by usprawnić i możliwie skrócić obrady sesji nadal był wykorzystywany system do indywidualnego i osobistego głosowania radnych oraz system do transmisji obrad wraz z translatorem z języka mówionego na napisy relacjonujące przebieg obrad i wypowiedzi radnych oraz osób zaproszonych na obrady rady.

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1 Budżet Gminy Sułów

Budżet Gminy Sułów w 2024 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Sułów nr LVIII/374/2023 z dnia 28.12.2023 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 37 030 189,23 zł;
- realizację wydatków na poziomie 38 382 083,85 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 2 081 894,62 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 730 000,00 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 1 351 894,62 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Sułów na 2024 rok. Planowana na 2024 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu, a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

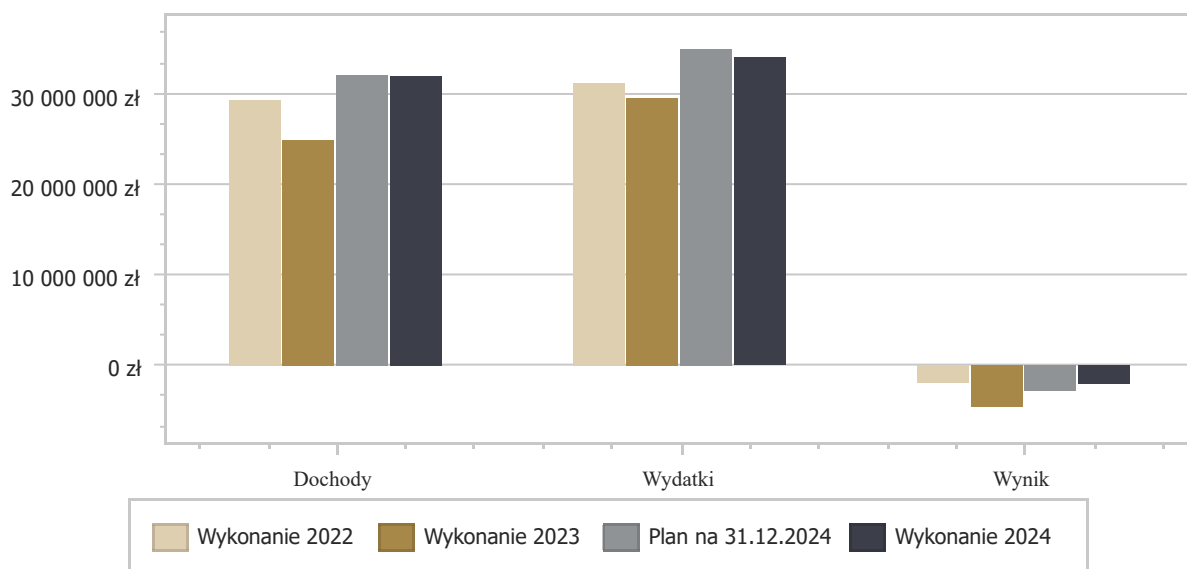
- plan dochodów zmalał o 5 035 861,77 zł do kwoty 31 994 327,46 zł;
- plan wydatków zmalał o 3 572 697,46 zł do kwoty 34 809 386,39 zł;
- plan przychodów wzrósł o 1 553 219,21 zł do kwoty 3 635 113,83 zł;
- plan rozchodów wzrósł o 90 054,90 zł do kwoty 820 054,90 zł.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku budżet Gminy Sułów zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 2 815 058,93 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

W poniższym opisie wykonanie odnosi się do planowanych wartości na dzień 31 grudnia 2024 roku. Ponadto w celach porównawczych na wykresach przedstawiono wielkości dochodów i wydatków zrealizowanych w 2023 roku i 2024 roku.

Porównanie salda budżetu planowanego i wykonanego na koniec 2024 roku na przestrzeni lat 2022-2023 ujęto na wykresie poniżej:

Wynik budżetu Gminy Sułów w 2024 roku w porównaniu do lat 2022-2023.

2.1.1. Dochody

Dochody budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 31 920 719,27 zł, a ich realizacja stanowiła 99,77% planu wynoszącego 31 994 327,46 zł, z czego:

- dochody bieżące zostały wykonane na poziomie 23 719 191, 54 zł, tj. w 99,69% w stosunku do planu wynoszącego 23 792 799,73 zł;
- dochody majątkowe zostały wykonane na poziomie 8 201 527,73 zł, tj. w 100,00% w stosunku do planu wynoszącego 8 201 527,73 zł.

W 2024 roku ze źródeł zewnętrznych pozyskano 8 201 527,73 zł dochodów majątkowych tytułem dotacji i środków na inwestycje.

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina uzyskała z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w obszarach:

Pomoc społeczna (Pozostała działalność) – 2 546 891,79 zł, na realizację zadania pn. Utworzenie Centrum Usług Społecznych w miejscowości Sasiadka;

Oświata i wychowanie (Szkoły Podstawowe) – 1 778 670,00 zł, na realizację zadania pn. Budowa infrastruktury sportowej przy szkołach podstawowych na terenie Gminy Sułów;

Transport i łączność (Drogi publiczne powiatowe) – 1 589 611,50 zł, na realizację zadania pn. Budowa chodnika przy drogach powiatowych na terenie Gminy Sułów;

Rolnictwo i łowiectwo (Infrastruktura wodociągowa wsi) – 1 227 170,23 zł, na realizację zadania pn. Modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Sułów.

Pozostałe dochody z dotacji i środków na inwestycje pozyskano w następujących obszarach :

Drogi wewnętrzne - 189 000,00 zł, dotacja celowa otrzymana z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego na realizację zadania pn. Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 110155L w miejscowości Deszkowice Drugie;

Drogi publiczne gminne - 446 603,42 zł, środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na zadanie pn. Przebudowa drogi gminnej nr 110127L od km 0+18 do km 0+722 i od km 1+123 do km 1+ 409 w miejscowości Żrebce;

Gospodarka gruntami i nieruchomościami - 44 541,00 zł, dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację zadania pn. Budowa altany w miejscowości Sułówek;

Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) - 125 578,65 zł, dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację zadań pn: Cyberbezpieczna Gmina Sułów oraz Partnerstwo gmin subregionu chełmsko-zamojskiego dla upowszechnienia elektronicznych usług publicznych i dostępu do informacji przestrzennej;

Kultura Fizyczna/Pozostała działalność - 203 616,00 zł, dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na zadanie pn. Utworzenie kąpieliska wraz z budową pomostu w miejscowości Kulików;

Różne rozliczenia finansowe - 49 845,14 zł, dotyczy zwrotu części wydatków inwestycyjnych wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za 2023 rok.

2.1.2. Wydatki

Wydatki budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 33 917 311,27 zł, a ich realizacja wyniosła 97,44% planu wynoszącego 34 809 386,39 zł, w tym:

- wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 23 809 386,39 zł, tj. w 96,52% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 24 471 031,88 zł;
- wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie 10 297 820,75 zł, tj. w 99,61% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 10 338 354,51 zł.

Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków inwestycyjnych pogrupowanych rodzajowo oraz według działów klasyfikacji budżetowej przedstawia zestawienie poniżej:

010	01043	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Sułów	1 338 170,23	1 320 563,23	1 320 563,14
010	01043	Zakup pompy wraz z osprzętem do hydroforni gminnej	0,00	16 851,00	16 851,00
010	01044	Podłączenie osiedla mieszkaniowego w Michalowie do kanalizacji sanitarnej	60 000,00	43 000,00	43 000,00
600	60014	Budowa chodnika przy drogach powiatowych na terenie Gminy Sułów - obszarze, na którym funkcjonował zlikwidowany PGR	1 629 186,55	1 629 186,55	1 629 186,55
600	60014	Przebudowa drogi powiatowej nr 3011L Tarnawa Mała-Turobin-Sułów-Szczebrzeszyn na terenie Gminy Sułów	6 000 000,00	410,40	410,40
600	60016	Budowa chodnika przy drodze gminnej nr 110161L w miejscowości Michalów	658 868,05	593 983,00	593 982,85
600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 110127L od km 0+18 do km 0+722 i od km1+123 do km 1+409	744 339,04	812 208,00	812 207,80

		w miejscowości Żrebce			
600	60016	Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach: Tworyczów, Sułówek, Rozłopy	0,00	57 000,00	57 000,00
600	60017	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 110155L w miejscowości Deszkowice Drugie	0,00	498 568,32	497 919,49
700	70005	Budowa altany w miejscowości Sułówek	130 000,00	114 541,00	89 621,09
700	70005	Przebudowa komina w budynku pod adresem Tworyczów 19a	0,00	10 500,00	10 494,35
750	75023	Cyberbezpieczny samorząd	340 183,00	12 000,00	12 000,00
750	75023	Dostawa, wdrożenie i integracja systemów informatycznych z uruchomieniem e-usług oraz dostawą sprzętu informatycznego dla Gminy Sułów w ramach programu: Partnerstwo gmin subregionu chełmsko-zamojskiego dla upowszechnienia elektronicznych usług publicznych i dostępu do informacji przestrzennej - informatyzacja zbiorów danych przestrzennych	31 494,15	21 525,00	21 525,00
750	75023	Zakup licencji Publink	0,00	12 300,00	12 300,00
754	75412	Modernizacja garażu w remizo-świetlicy w Sułowie FS Sułów	0,00	33 491,11	33 450,00
754	75412	Zakup garażu blaszanego na	0,00	12 000,00	12 000,00

		samochód strażacki FS Sułowiec			
801	80101	Modernizacja nagłośnienia w Szkole Podstawowej w Sułowie	0,00	10 303,00	10 303,00
801	80101	Przebudowa infrastruktury sportowej przy trzech Szkołach Podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Sułów	2 833 760,00	2 037 255,00	2 037 254,92
852	85295	Utworzenie Centrum Usług Społecznych w miejscowości Sąsiadka	3 000 881,40	2 587 891,79	2 581 677,27
853	85311	Zakup i dostawa samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych dla WTZ w Rozłopach	460 000,00	126 952,99	126 952,99
900	90015	Budowa linii oświetlenia ulicznego w miejscowości Sułów	0,00	18 000,00	18 000,00
900	90015	Budowa oświetlenia placu przy remizo-światlicy FS Deszkowice Pierwsze	0,00	15 000,00	14 820,83
900	90015	Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sułów	234 211,00	175 171,00	175 170,02
900	90015	Rozbudowa oświetlenia na terenie Gminy Sułów	0,00	31 000,00	31 000,00
921	92109	Kontynuacja budowy placu zabaw FS Tworczyów	0,00	2 085,10	2 085,10
921	92109	Zakup traktora kosiarki FS Żrebce	0,00	16 222,38	16 222,38
921	92195	Budowa altany w miejscowości Rozłopy fundusz sołecki Rozłopy	0,00	15 038,00	15 016,50

921	92195	Zagospodarowanie terenu Grodziska Sutiejsk w Sąsiadce	1 000 000,00	12 554,00	12 054,00
926	92695	Budowa platformy ratowniczej wraz z niezbędnym osprzętem na plaży w miejscowości Kulików	0,00	11 579,00	11 578,36
926	92695	Budowa przyłącza energetycznego przy plaży w miejscowości Kulików	0,00	15 622,00	15 621,67
926	92695	Budowa węzła sanitarnego przy plaży w miejscowości Kulików	0,00	10 221,00	10 220,40
		Razem wydatki inwestycyjne	19 086 912,30	10 281 022,87	10 240 489,11

2.1.3. Przychody i rozchody oraz kwota długu

Przychody budżetu na dzień 31.12.2024 r. zrealizowano na łączną kwotę 3 922 646,69 zł, w tym z tytułu:

kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych – 2 650 316,47 zł;

niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 9 ustawy o finansach publicznych – 508 983,84 zł;

wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 763 346,38 zł;

Wykonanie przychodów Gminy Sułów w układzie WPF w 2024 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2024	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
4	Przychody ogółem	2 081 894,62	3 635 113,83	3 635 113,83	3 922 646,69	107,91%
4.1	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	2 081 894,62	2 650 316,47	2 650 316,47	2 650 316,47	100,00%
4.2	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	0,00	508 983,84	508 983,84	508 983,84	100,00%

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2024	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
4.3	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	475 813,52	475 813,52	763 346,38	160,43%

Rozchody budżetu na dzień 31.12.2024 r. zrealizowano na łączną kwotę 730 000,00 zł, w tym z tytułu:

spląty kredytów i pożyczek, wykupu papierów wartościowych – 730 000,00 zł;

Szczegółowe wykonanie rozchodów Gminy Sułów w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Wykonanie rozchodów Gminy Sułów w układzie WPF w 2024 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2024	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
5	Rozchody ogółem	730 000,00	820 054,90	820 054,90	730 000,00	89,02%
5.1	Spląty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	730 000,00	730 000,00	730 000,00	730 000,00	100,00%
5.2	Inne rozchody, niezwiązane ze splatą długu	0,00	90 054,90	90 054,90	0,00	0,00%

Kwota długu na koniec 2024 roku wyniosła 14 601 416,47 zł. W uchwale WPF kwotę długu ogółem Gminy Sułów w roku 2024 planowano na poziomie 14 032 994,62 zł.

Oznacza to, że w stosunku do wartości planowanych kwota zadłużenia na koniec roku zwiększyła się.

W kwocie długu Gminy Sułów na koniec 2024 r. uwzględnia się:

umowy kredytu i pożyczki – 14 601 416,47 zł;

Relacja łącznej kwoty długu Gminy Sułów na koniec 2024 roku w relacji do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na

sfinansowanie deficytu wyniosła 76,53%.

2.3 Zwrot podatku akcyzowa

Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez rolników posiadających grunty rolne na terenie Gminy Sułów w 2024r.:

Liczba wydanych decyzji – 847

Kwota dotacji otrzymanej od Wojewody Lubelskiego – 815 404,05 zł

Kwota przeznaczona na wypłatę rolnikom – 799 415,74 zł

Kwota dotacji dla gminy na pokrycie kosztów wypłaty zwrotu podatku akcyzowego – 15 988,31 zł.

3. GOSPODARKA KOMUNALNA

3.1 Stan mienia Gminy Sułów

Na koniec 2024 r. Gmina Sułów była właścicielem gruntów o wartości 1 581 719,13 zł oraz budynków i lokali o wartości 9 808 359,50 zł.

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. uzyskano dochody z najmu lokali i dzierżaw, dochód wyniósł 110.708,70 zł.

Na koniec 2024r. gmina Sułów była właścicielem nieruchomości o łącznej powierzchni 181,878 ha. W jego skład wchodzi:

- grunty orne – 15,1503 ha,
- łąki i pastwiska – 5,08 ha,
- lasy – 2,22 ha,
- tereny zabudowane (mieszkaniowe, wodociągowe, szkoły , budynki remizo –
światlic OSP i inne) – 15,5839 ha
- drogi – 143,6038 ha,
- nieużytki – 0,24 ha.

3.2 Modernizacja budynków użyteczności publicznej, budowa infrastruktury sportowej oraz budowa i modernizacja dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

1. Modernizacja budynków użyteczności publicznej i infrastruktury drogowej

Inwestycje rozpoczęte w roku 2023 a zakończone w roku 2024.

- *Utworzenie Centrum Usług Społecznych w miejscowości Sąsiadka, inwestycja dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 85% co stanowiło wartość 2 546 891,79 zł. Wkład własny zadania o wartości 449 451,49 zł.*
- *Budowa chodnika przy drogach powiatowych w miejscowościach Michalów Sulów i Tworyczów, Gmina Sulów na obszarze której funkcjonowały zlikwidowane PGR-y, inwestycja dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 98% co stanowiło wartość 1 589 611,50 zł. Wkład własny zadania o wartości 32 441,05 zł*
- *Modernizacja budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rozłopach, inwestycja dofinansowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w kwocie 180 000,00 zł. Łączny koszt realizacji projektu wyniósł 243 722,64 zł. Wkład własny w realizacji inwestycji wyniósł 63 722,64 zł.*
- *Budowa chodnika przy drodze gminnej nr 110161L w miejscowości Michalów, inwestycja dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, kwota przekazanych środków w wysokości 474 727,20 zł, wkład własny 161 502,60 zł.*

Inwestycje rozpoczęte i zakończone w roku 2024.

- *Przebudowa infrastruktury sportowej przy trzech Szkołach Podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Sulów (poprzednia nazwa przedsięwzięcia Przebudowa boiska przy Szkole Podstawowej w Sulowie), zadanie inwestycyjne dofinansowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Kwota otrzymanych środków wyniosła: 1 778 670,00 zł. Wkład własny w wysokości 10% - 197 630,00 zł.*
- *Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 110155L w miejscowości Deszkowice Drugie, zadanie inwestycyjne dofinansowane w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Otrzymane dofinansowanie w wysokości: 189 000,00 zł. Wkład własny w wysokości: 288 286,19 zł.*
- *Zakup i montaż wyposażenia pomieszczeń dla Dziennych Opiekunów – dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze*

Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 – 2027 na realizację zadania dotyczącego zapewnienia funkcjonowania miejsc opieki utworzonych w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, Aktywny Maluch 2022 - 2029 edycja I, część pierwsza – zakup wyposażenia na łączną kwotę 124 100,00 zł

- *Zakup ciągnika komunalnego i osprzętu służącego do odśnieżania, inwestycja realizowana ze środków budżetu gminy, w wysokości: 84 734,23 zł.*
- *Budowa altany w miejscowości Sulówek, inwestycja dofinansowana ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w kwocie 44 541,00 zł (51,30%). Wkład własny w wysokości 42 290,09 zł (48,70%).*
- *Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sulów, inwestycja zrealizowana ze środków własnych gminy Sulów. Wartość zadania 171 455,00 zł.*
- *Przebudowa drogi gminnej nr 110127L od km 0+18 do km 0+722 i od km 1+123 do km 1+409 w miejscowości Żrebce, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Kwota dofinansowania 446 603,42 zł, wkład własny w wysokości 360 104,38 zł.*

Inwestycje rozpoczęte w roku 2024 i kontynuowane w roku 2025.

- *„Przebudowa drogi powiatowej nr 3011L Tarnawa Mała – Turobin – Sulów – Szczebrzeszyn na terenie Gminy Sulów” (wydatek poniesiony ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych), wykonanie na rok 2024: 410,40 zł, do poniesienia na rok 2025: wynagrodzenie wykonawcy: 5 350,167,67 zł, koszt nadzoru inwestorskiego: 9 225,00 zł, projekt na dodatkowy odcinek drogi: 28 000,00 zł, łącznie: 5 387,392,67 zł;*
- *„Zagospodarowanie terenu Grodziska Sutiejsk w Sąsiadce” (wydatek w ramach Rządowego Funduszu Odbudowy Zabytków), wykonanie na rok 2024: 12 054,00 zł, do poniesienia w roku 2025: wartość robót budowlanych na podstawie kosztorysu inwestorskiego (konieczność aktualizacji kosztorysu przed postępowaniem przetargowym: 500,00 zł): 569 419,73 zł, szacowany koszt nadzoru inwestorskiego – 2% wynagrodzenia wykonawcy: 11 388,39 zł, oraz koszt wykonania tablicy informacyjnej: 500,00 zł, łącznie: 581 808,12 zł,*

2. Obiektów / infrastruktury w ochronie środowiska.

„Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Sulów – obszary z ciekami wodnymi II etap”, wykonanie w roku 2024: 0 zł, planowane do poniesienia w roku 2025 koszty: wynagrodzenie wykonawcy: 881 574,22 zł, koszt nadzoru

inwestorskiego: 17 631,48 zł, koszt tablicy informacyjnej: 200,00 zł, łącznie: 899 405,70 zł,

3. Infrastruktura sportowa i społeczno - kulturalna

- „Cyberbezpieczny samorząd” – „Cyberbezpieczna Gmina Sulów” (Zadanie realizowane w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) Priorytet II Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2 Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa) wykonanie na rok 2024: 12 000,00 zł – koszty współpracy z podmiotem: Fundacja Wspierania Zrównoważonego Rozwoju, zgodnie z zapisami umowy o realizacji projektu Cyberbezpieczny Samorząd z dnia 24.10.2023 r., do poniesienia w roku 2025: 7 714,29 zł – koszty współpracy z podmiotem, zgodnie z podpisaną umową z Wykonawcą opracowania i wdrożenia kompleksowej dokumentacji SZBI dla UG i 6 jednostek podległych: 59 040,00 zł brutto do dnia 30 czerwca br. realizacja umowy, zgodnie z podpisaną umową z Wykonawcą na przeprowadzenie audytów dotyczących SZBI dla UG i jednostek podległych: 28 536,00 zł.
- „Dostawa, wdrożenie i integracja systemów informatycznych z uruchomieniem e-usług oraz dostawą sprzętu informatycznego dla Gminy Sulów w ramach programu: Partnerstwo gmin subregionu chełmsko-zamojskiego dla upowszechnienia elektronicznych usług publicznych i dostępu do informacji przestrzennej – informatyzacja zbiorów danych przestrzennych.

(Umowa o dofinansowanie Projektu w ramach Działania 2.1 Cyfrowe Lubelskie, Priorytet II Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027) wykonanie na rok 2024: 21 525,00 zł (zakup usług doradztwa technicznego – Szymon Bednarczyk – zadanie rozpisane na lata 2023/2024/2025), do poniesienia w roku 2025: zakup usług doradztwa technicznego – 3 075,00 zł, zakup sprzętu, oprogramowania, licencji oraz usług w łącznej kwocie: 912 414,00 zł – w tym dofinansowanie 85%: 775 551,90 , wkład własny 15%: 136 862,10, ponadto szacunkowy koszt 1/8 udziału w zadaniach wspólnych w ramach partnerstwa, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym w kwocie: 52 275,00 zł, w tym: dofinansowanie 85% 44 433,75 zł oraz wkład własny 15% 7 841,25 zł,

- „Renowacja kościoła zabytkowego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Tworczowie” (wydatek w ramach Rządowego Funduszu Odbudowy Zabytków), wykonanie na rok 2024: 3 075,00 zł – wykonanie PFU (Program Funkcjonalno-Użytkowy) dla zabytku, do poniesienia w roku 2025: wynagrodzenie wykonawcy: w tym: 462 260,12 zł dofinansowanie, 9 433,88 zł dotacja. Łącznie 471 694,00 zł. Do poniesienia w roku 2026: 471 694,00 zł łącznie, wynagrodzenie wykonawcy w tym: 462 260,12 zł dofinansowanie, 9 433,88 zł dotacja,

3.3 Gospodarka i ład przestrzenny

W 2024r. dokończono zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla wybranych obszarów Uchwałą Nr LIX/377/2024 Rady Gminy Sulów z dnia 28.03.2024r. w sprawie

uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów: Deszkowice I, Kolonia Kawęczyn, Rozłopy, Kulików, Michalów, Michalów PGR, Sąsiadka, Sułów, Sułówek i Tworyczów (Dz. Urz. Województwa Lubelskiego z 2024-05-06, poz. 2672).

Uchwała nr IV/18/2024 Rady Gminy Sułów z dnia 17 czerwca 2024r. przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego gminy, który jest obowiązkowym dokumentem dla wszystkich gmin i zastępuje dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny gminy to dokument, który określa podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Gmina na uchwalenie planu ogólnego ma czas do końca 2025r. W sytuacji braku uchwalonego planu ogólnego nie można wydawać żadnych dokumentów planistycznych, ani innych dokumentów lub zaświadczeń dla właścicieli nieruchomości ze względu na to, że 31 grudnia 2025r. z mocy prawa traci, ważność uchwała Rady Gminy Sułów uchwalająca Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sułów.

3.4 Gospodarka wodno – kanalizacyjna

Na dzień 31 grudnia 2024 r. było 1553 czynnych odbiorców wody. Cena wody wynosiła 2,66 zł/m³ (brutto) dla I grupy odbiorców i 2,72 zł/m³ (brutto) dla II grupy odbiorców oraz 10,98 zł (brutto) kwartalnej opłaty abonamentowej.

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. wydobyto 154 950,00 m³, sprzedano 122 752,10 m³. Wpłaty za wodę w tym okresie wyniosły 401 881,29 zł. Zaległości na dzień 31.12.2024 r. wyniosły 16 316,91 zł, a nadpłaty 1 813,36 zł.

Na terenie gminy brak jest kanalizacji przewodowej stanowiącej własność gminy Sułów. Gospodarka ściekowa jest rozwiązana poprzez system przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych. Na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w marcu 2023 roku została sporządzona ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, według której wynika, iż na terenie Gminy Sułów znajduje się **341 zbiorników bezodpływowych** oraz **499 przydomowych oczyszczalni ścieków**.

Kanalizacja przewodowa znajduje się jedynie na osiedlu w Michalowie i jest własnością Spółdzielni Mieszkaniowej „Storczyk”.

3.5 Odpady

W 2024r. z nieruchomości zamieszkałych odebrano 354,54 ton odpadów zmieszanych oraz 140,96 ton odpadów segregowanych. Łączny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniósł 683 790,00 zł.

Na koniec 2024r. należności za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 811.199,07 zł. Wpłaty od mieszkańców gminy 711.016,93 zł, zaległości 108.528,43 zł, odsetki 22.124,44 zł.

Stawka opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2024r. wynosiła od osoby miesięcznie:

- 19,00 zł za odbiór odpadów segregowanych,
- 38,00 zł za odbiór odpadów niesegregowanych.

4. OCHRONA ŚRODOWISKA

4.1 Usuwanie azbestu

W 2024r. gmina Sułów złożyła wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie o zagospodarowanie odpadów zawierających azbest. Gmina otrzymała dofinansowanie w ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych”.

Odbiór azbestu i rozliczenie zadania nastąpiło w 2025r. Dofinansowanie wyniosło – 71.728,20 zł, wkład własny – 961,55 zł.

4.2 Ochrona zwierząt

W ramach Gminnego Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, gmina Sułów sfinansowała zabiegi sterylizacji i kastracji bezdomnych psów i kotów zaadoptowanych przez nowych właścicieli oraz wstępnej opieki weterynaryjnej. W ramach tych działań **4 psy** zostały umieszczone w schronisku dla bezdomnych zwierząt, a kilkanaście zostało zaadoptowane przez nowych właścicieli.

Na opiekę nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sułów wydano **37.151,57 zł**. Zawarto umowy na wykonanie ww. zadania z podmiotami: Usługi Weterynaryjne Magdalena i Waldemar Kowalscy w Szczepieszynie, Piotr Łachno Chyża odłowienie i transport (rozwiązanie umowy w dniu 17 kwietnia 2024 roku z powodu zgonu Zleceniobiorcy), Gabinet Weterynaryjny Paweł Kulik w Zamościu (rozwiązanie umowy w dniu 18 kwietnia 2024 roku z powodu nagłych i trudnych spraw osobistych).

5. OŚWIATA I WYCHOWANIE

I. Informacje ogólne

Wprowadzenie

Zgodnie z art.11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900) organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w terminie do 31 października przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:

- 1) egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

Zadania oświatowe gminy

W ustawie Prawo oświatowe ustawodawca określił, że do zadań gminy należy m.in.:

- 1) zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych i przedszkoli,
- 2) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,

- 3) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym,
- 4) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
- 5) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art.4 ust. 3 pkt. 2-6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn .zm.) i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki,
- 6) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych, wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki.

W ustawie Karta Nauczyciela, wśród zadań gminy wymieniono m.in.

- 1) zapewnienie średniego wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, zapewnienie podstawowych warunków do realizacji przez nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
- 2) zapewnienie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Ponadto na gminy nałożony został obowiązek:

- 1) kontroli spełniania przez uczniów obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- 2) realizacji zadań wspierających uczniów,
- 3) zapewnienia dowozu uczniów,
- 4) dofinansowania pracodawcom kosztów dokształcania młodocianych pracowników,
- 5) wykonania zadań związanych z postępowaniem kwalifikacyjnym dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego,
- 6) organizacji konkursów na stanowisko dyrektora przedszkola i szkoły podstawowej,
- 7) wykonania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły i przedszkola,
- 8) wykonania zadań związanych z postępowaniem rekrutacyjnym do przedszkoli i szkół

podstawowych, prowadzenia rejestrów niepublicznych placówek oświatowych, nadzoru nad ich działalnością, udzielanie dotacji tym placówkom oraz kontroli jej wykorzystania.

W 2024 r. funkcjonowały 3 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi, tj.;

- 1) Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Michałowie, powołana dalej jako SPM;

- 2) Szkoła Podstawowa im. Róży Zamoyskiej w Sułowie, powołana dalej jako SPS;
- 3) Szkoła Podstawowa w Tworyczowie, powołana dalej jako SPT.

II. Baza dydaktyczna szkół

Baza dydaktyczna		
Szkoly Podstawowej w Tworyczowie		
L.p.	Nazwa pomieszczenia/obiektu	ilość
1.	sale lekcyjne	7
2.	sale lekcyjne - oddziały przedszkolne	1
3.	klaso-pracownia informatyczna	2
4.	sala ćwiczeń/aula	1
5.	gabinet profilaktyki zdrowotnej	1
6.	gabinet dyrektora	1
7.	pokój nauczycielski	1
8.	plac zabaw	1
9.	boisko	1
Baza dydaktyczna		

Szkoła Podstawowa w Sułowie		
L.p.	Nazwa pomieszczenia/obiektu	ilość
1.	sale przedmiotowo - lekcyjne	11
2.	pracownia komputerowa	1
3.	sala gimnastyczna	1
4.	biblioteka	1
5.	pomieszczenie wielofunkcyjne (stołówka/świetlica)	1
6.	sala zabaw	1
7.	gabinet profilaktyki zdrowotnej	1
8.	boisko szkolne	1
9.	plac zabaw	1
10.	sekretariat	1
11.	gabinet dyrektora	1
12.	składnica akt	1
13.	pokój nauczycielski	1
14.	magazynek sportowy	1
15.	pomieszczenie socjalne	1

Baza dydaktyczna		
Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Michalowie		
L.p.	Nazwa pomieszczenia/obiektu	ilość
1.	sale lekcyjne - oddziały przedszkolne	2
2.	sale lekcyjne – szkoła podstawowa	8
3.	pracownia komputerowa	1
4.	biblioteka	1
5.	sala ćwiczeń/ aula	1
6.	świetlica	2

7.	gabinet profilaktyki zdrowotnej	1
8.	gabinet pedagoga szkolnego	1
9.	stołówka	2
10.	pomieszczenie kuchenne	1
11.	magazynek sportowy	1
12.	pokój nauczycielski	1
13.	sekretariat	1
14.	gabinet dyrektora	1
15.	składnica akt	1
16.	boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią	1
17.	boisko do gry w siatkówkę	1
18.	usypane wzniesienie do zajęć i zabaw zimowych	1
19.	murawa do zajęć ruchowych na świeżym powietrzu	1
20.	plac zabaw	1
21.	szatnia	1
22.	pomieszczenie gospodarcze	1

III. Stan zatrudnienia w jednostkach oświatowych

Przeciętne zatrudnienie w szkołach w okresie od 01.2024 r. do 12.2024 r.

SPM

Grupa	Podgrupa	Stanowisko	Suma z Eta-ty
Administracja		logopeda	0,24
		sekretarka	1,00
	Suma		1,24
	Administracja Suma		1,24
Nauczyciele		dyrektor	1,00
		nauczyciel	12,58
		pedagog	1,00
		psycholog	0,50
	Suma		15,08
Nauczyciele Suma		15,08	
Obsługa		sprzątaczk	2,00
	Suma		2,00
Obsługa Suma		2,00	
Suma końcowa			18,32

SPS

Grupa	Podgrupa	Stanowisko	Suma z Ety
Administracja		sekretarka	1,00

		Suma	1,00
	Administracja	Suma	1,00
Nauczyciele		dyrektor	1,00
		logopeda	0,45
		nauczyciel	17,25
		nauczyciel dzieci przedszkolnych	0,33
		psycholog	0,50
		Suma	19,53
	Nauczyciele	Suma	19,53
Obsługa		kierowca samochodu osobowego, konserwator	1,00
		sprzątaczką	3,00
		Suma	4,00
	Obsługa	Suma	4,00
Suma końcowa			24,53

SPT

Grupa	Podgrupa	Stanowisko	Suma z Ety
Administracja		sekretarka	0,11
		Suma	0,11
	Administracja	Suma	0,11
Nauczyciele		dyrektor	1,00
		nauczyciel	9,23
		nauczyciel dzieci przedszkolnych	0,33
		pedagog	0,33
		psycholog	0,52
		Suma	11,40
	Nauczyciele	Suma	11,40
Obsługa		sprzątaczką	1,50
		Suma	1,50
	Obsługa	Suma	1,50
Suma końcowa			13,02

Liczba uczniów wg wieku w roku szkolnym 2023/2024

Nazwa szkoły / placówki	Liczba uczniów ogółem	Wiek 3 lata	Wiek 4 lata	Wiek 5 lat	Wiek 6 lat	Wiek 7 lat	Wiek 8 lat	Wiek 9 lat	Wiek 10 lat	Wiek 11 lat	Wiek 12 lat	Wiek 13 lat	Wiek 14 lat	Wiek 15 lat
SPT	54	0	6	8	2	5	2	6	3	3	9	4	6	0
SPM	98	14	5	8	7	5	2	8	5	11	11	11	3	8
SPS	154	3	11	10	14	19	15	14	14	11	13	15	14	1

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym.

Nazwa szkoły / placówki	Z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym	Z autyzmem w tym z zespołem Aspergera
SZKOŁA PODSTAWOWA W TWORYCZOWIE		1		1
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. JANA PAWŁA II W MIŁOCHOWIE		3		
SZKOŁA PODSTAWOWA W SUŁOWIE	3	2	1	1

Wydatki na realizację zadań oświatowych w 2024r.

Wydatki na realizację zadań oświatowych w 2024r. wyniosły łącznie 11.641.263,81 zł. , w tym m.in.:

- wyposażenie klas I – VIII szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe z dotacji celowej: 28.183,49 zł,
- realizacja zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego z dotacji celowej: 242.097,- zł,
- dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy do ośrodków specjalnych w Zamościu: 67.200,- zł,

- stypendia za wyniki w nauce: 19.900,- zł,
- dowóz uczniów do szkół: 186.943,35 zł,
- refundacja kosztów uczęszczania dzieci z terenu gminy Sułów do przedszkoli w innych gminach: 266.247,43 zł,
- prowadzenie szkół podstawowych: 9.667.802,49 zł,
- prowadzenie oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych: 595.425,82 zł.
- doskonalenie zawodowe nauczycieli: 15.674,- zł,
- realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych: 46.103,26 zł,
- prowadzenie świetlic szkolnych: 478.087,88 zł.
- realizacja projektu pn. „Akademia Przyszłości w Gminie Sułów”: 27.599,09 zł.

Subwencja wg metryczki za 2024 r. wyniosła: 5. 001.966,- zł.

6. POMOC SPOŁECZNA, REHABILITACJA ZAWODOWA I PROGRAMY PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

1. Zakres zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sułowie w 2024 roku.

Głównym zadaniem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna dąży do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym.

Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należy do nich system zasiłków pieniężnych, usług, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne i praca socjalna. Klient znajdujący się w sytuacji trudnej otrzymuje od pracownika socjalnego odpowiednią informację dotyczącą możliwości skorzystania z pomocy, jej form i warunków na jakich będzie mógł tę pomoc otrzymać. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są jednak zobowiązani do

współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających. Uprawnienia wynikające z ustawy o pomocy społecznej mają bowiem charakter wyłącznie subsydiarny tj. uzupełniający własne środki, możliwości uprawnienia. Brak jakichkolwiek działań, niewywiązywanie się z przyjętych zobowiązań świadczy o niskim zaangażowaniu w proces przezwyciężania swojej trudnej sytuacji życiowej a w stosunku do osoby, która nie współdziała z organem pomocy społecznej organ zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej może podjąć odpowiednie kroki skutkujące odmową udzielenia świadczenia.

Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należy do nich system zasiłków pieniężnych, usług, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne i praca socjalna. Klient znajdujący się w sytuacji trudnej otrzymuje od pracownika socjalnego odpowiednią informację dotyczącą możliwości skorzystania z pomocy, jej form i warunków na jakich będzie mógł tę pomoc otrzymać. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są jednak zobowiązani do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających. Uprawnienia wynikające z ustawy o pomocy społecznej mają bowiem charakter wyłącznie subsydiarny tj. uzupełniający własne środki, możliwości uprawnienia. Brak jakichkolwiek działań, niewywiązywanie się z przyjętych zobowiązań świadczy o niskim zaangażowaniu w proces przezwyciężania swojej trudnej sytuacji życiowej a w stosunku do osoby, która nie współdziała z organem pomocy społecznej organ zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej może podjąć odpowiednie kroki skutkujące odmową udzielenia świadczenia.

W rodzinie chcącej skorzystać z pomocy społecznej poza spełnieniem kryterium dochodowego 600,00 zł na osobę w rodzinie, oraz 776,00 zł na osobę samotną / musi wystąpić co najmniej jeden z następujących powodów: sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 roku zmierzały także do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości zbiorowej nie tylko jako instytucji wypłacającej świadczenia finansowe, ale przede wszystkim ważnego podmiotu budowania lokalnego systemu polityki społecznej. Pomoc społeczna zmienia bowiem swoje oblicze. Z instytucji zajmującej się wyłącznie wypłatą świadczeń finansowych i rzeczowych przekształca się w istotnego partnera lokalnego, który wykorzystując swoje zasoby może efektywnie wpływać na otoczenie społeczne. Zmienia się model współpracy z klientem, gdzie poprzez wprowadzenie szczególnego rodzaju umowy, jaką jest kontrakt socjalny, wprowadza się klienta w proces zmian i wspólnie z nim dochodzi do rozwiązań wpływających na poprawę jego sytuacji. Działania aktywizacyjne pozwalają naszym klientom pozyskiwać nowe umiejętności i przejmować odpowiedzialność za swoje życie.

Głównym celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułowie w 2024 roku było ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokajania

niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie oraz integrację ze środowiskiem. Udzielane wsparcie - w różnych formach - było w miarę możliwości wczesne i miało charakter profilaktyczny, ochronny.

Do zadań priorytetowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułowie należały działania ukierunkowane na:

- 1) pomoc osobom i rodzinom w trudnościach materialnych w szczególności poprzez pomoc rzeczową i materialną,
- 2) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 3) realizacja programów dożywiania i wsparcia rzeczowego oraz usługowego, kierowanego do dzieci wychowujących się w rodzinach o niskim statusie materialnym.

2. Charakterystyka odbiorców pomocy społecznej.

Jednym z najpoważniejszych problemów dotyczących klientów pomocy społecznej jest **ubóstwo**. Osoby i rodziny, które uzyskiwały pomoc z tego tytułu charakteryzują niskie dochody, niepozwalające na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Często jedyny dochód wśród tej grupy stanowią świadczenia z pomocy społecznej.

Analiza struktury źródeł utrzymania gospodarstw domowych na terenie gminy wskazuje, iż dominują niezarobkowe źródła utrzymania typu renty, emerytury i zasiłki.

Znaczącym powodem udzielania wsparcia - w różnych formach - jest **bezrobocie**.

Bezrobocie jest nie tylko problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. I tak np. szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami biedy, a także rozprzestrzeniania się różnych form patologii społecznych, rozpadem rodziny, obniżeniem zdrowotności społeczeństwa. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku osób bezrobotnych w gminie Sułów zarejestrowanych było 134 osób, w tym kobiet – 56 mężczyzn – 78, z czego osoby pozostające bez pracy powyżej 50r. życia – 38 osób bezrobotni do 25 roku życia – 31 osób, do 30 roku życia – 49 osób, bezrobotni uprawnieni do zasiłku – 14 osób, bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy powyżej 24 m-ce - 38 osób

Wśród bezrobotnych świadczeniobiorców Ośrodka Pomocy Społecznej osoby długotrwałe bezrobotne stanowią najliczniejszą grupę. Osoby te mają mniejsze szanse na rynku pracy z powodu wieku, braku wykształcenia, braku kwalifikacji. Dlatego też ich aktywizacja jest trudna, długotrwała i wymaga wielokierunkowych oddziaływań.

Ponadto, zauważyć należy, że na terenie gminy - ze względu na jej rolniczy charakter oraz duże rozdrobnienie gospodarstw - istnieje bezrobocie ukryte.

Istotnym problemem, z jakim borykają się mieszkańcy gminy jest **długotrwała choroba**. Rodziny,

w których występuje ta dysfunkcja to przeważnie rodziny emerytów i rencistów. Długotrwała choroba wiąże się, zazwyczaj, z ponoszeniem systematycznych i bardzo wysokich kosztów leczenia, wpływając tym samym na znaczne obciążenie budżetu domowego. Mimo funkcjonowania systemu ubezpieczeń zdrowotnych, w oparciu, o który usługi medyczne są finansowane, obserwujemy, że koszty leczenia i leków są wysokie i generalnie przekraczają możliwości finansowe naszych podopiecznych. Ich sytuacja ekonomiczna nie ulegnie zmianie ze względu na ograniczone możliwości pozyskania dodatkowych dochodów własnych i duże koszty utrzymania związane z wiekiem i stanem zdrowia.

Kolejną dominującą przyczyną dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej jest **niepełnosprawność**. Osoby niepełnosprawne objęte są głównie pomocą społeczną w formie zasiłku stałego lub usługami opiekuńczymi. Problemy osób niepełnosprawnych to nie tylko zła sytuacja materialna, ale i inne obszary funkcjonowania i rozwoju takie jak m.in. bariery (architektoniczne, komunikacyjne), utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji, utrudniony dostęp do rynku pracy. Złożoność występujących problemów tej grupy, wymaga wielu działań, których celem winna być zarówno poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych, jak i ułatwianie im funkcjonowania w społeczności. Niezwykle ważnym elementem pracy z osobą niepełnosprawną jest praca socjalna, polegająca m.in. na utrzymywaniu stałej współpracy z instytucjami i organizacjami z powołanymi w celu wsparcia osób niepełnosprawnych w różnych obszarach funkcjonowania.

Z danych GOPS wynika, iż w dalszym ciągu dużym problemem wśród mieszkańców gminy jest **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego**. Rodzina jest podstawową komórką społeczną spełniającą istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Składa się na nie: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, poziom wykształcenia rodziców, sytuacja materialna i zdrowotna. Bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami w wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny, często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Objawia się to poprzez problemy w wypełnianiu ról rodzicielskich i problemy wychowawcze związane z prezentowaniem przez dzieci agresywnych zachowań, łamaniem obyczajów i norm społecznych. Wszelka pomoc w takim wypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji, umacniania prawidłowych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są same sobie. Odrzucone przez środowisko rodzinne szukają akceptacji wśród rówieśników, zaczynają wagarować, uciekać z domu i popadać w konflikt z prawem. Problemy opiekuńczo-wychowawcze, przemoc, nadużywanie alkoholu w rodzinie są przyczyną umieszczania dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub resocjalizacyjnych. Z tego powodu profesjonalna pomoc powinna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, aktywizujący jednostkę lub rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań.

Pomoc tym rodzinom udzielana przez GOPS w roku 2024 obejmowała zarówno świadczenia pieniężne, jak i wsparcie w odbudowaniu prawidłowych relacji i umacnianiu postaw rodzicielskich, a także objęcie rodzin z problemami wychowawczymi wsparciem **asystenta rodziny**. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy. W 2024 roku wsparciem asystenta rodziny, który finansowany był ze środków

pozyskanych w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej objęto 12 rodzin.

3. Pomoc społeczna

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sułowie na dzień 31 grudnia 2024r. zatrudnionych było 8 osób na umowę o pracę; kierownik , księgowy , 3 specjalistów pracy socjalnej, 1 inspektor ds. świadczeń rodzinnych, 1 podinspektor ds. świadczeń , 1 asystent rodziny. Ponadto na umowę zlecenia ; sprzątaczką , 4 opiekunki domowe,

Realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Sułowie w 2024 r. udzielił wsparcia finansowego i w postaci pracy socjalnej 227 rodzinom

W 2024r. wpłynęło do ośrodka 143 wniosków o przyznanie pomocy finansowej, 24 wnioski o pomoc asystenta osoby niepełnosprawnej i 4 wnioski o pomoc w zakresie usług opiekuńczych .

Najczęstsze powody przyznawania świadczeń to:

ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc, zdarzenie losowe, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Podstawą przyznania świadczeń było przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, czyli zebranie możliwie wszechstronnych informacji o osobie czy rodzinie, ustalenie występujących problemów, co pozwoliło na podjęcie właściwych działań i zaplanowanie odpowiedniej formy pomocy. Podczas jego przeprowadzania pracownicy socjalni ustalali sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny, ustalali także dane dotyczące źródeł uzyskiwanych dochodów.

Pracownicy socjalni, którzy przeprowadzali wywiad środowiskowy nie ograniczali się tylko do zbierania informacji. Już przy pierwszej wizycie analizowali wraz z klientem jego sytuację, zastanawiali się nad możliwościami przezwyciężenia problemów, udzielali porad, motywowali do zmiany zachowań, które pomogłyby w dalszym życiu, niejednokrotnie przeprowadzali pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych.

Stosownie do zgłaszanych przez osoby lub rodziny potrzeb oraz biorąc pod uwagę możliwości finansowe Ośrodka przyznawano odpowiednią pomoc.

Formy pomocy udzielone w roku 2024 ilustruje poniższa tabela:

Tabela nr 1. Świadczenia udzielone przez OPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Formy pomocy	Liczba osób		Kwota	
	2023	2024	2023	2024
Zasiłek stały	14	17	104 835	163

				634
Zasiłek okresowy	27	2 3	77 587	80 476
Zasiłek celowy i w naturze	71	45	119 369	105 195
Posiłek	89	96	81 021	93 105
Usługi opiekuńcze	4	4	13 275	17 190
Opłacenie pobytu w domu pomocy społecznej	5	5	218 119	273 569

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS za 2023 rok i 2024 rok.

Zarówno w ramach zadań własnych jak i zadań zleconych nie odmówiono pomocy finansowej z powodu braku środków finansowych.

Świadczenia obligatoryjne wypłacane były w przysługującej wysokości, natomiast świadczenia fakultatywne były przyznawane w wysokości odpowiadającej możliwościom finansowym ośrodka z uwzględnieniem konieczności i pilności potrzeb osób wymagających pomocy.

Poza świadczeniami finansowymi i w naturze GOPS udzielał także pomocy w formie pracy socjalnej. Praca socjalna służy wspieraniu osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz do zaspokajania swoich potrzeb bytowych. Działania te są nakierowane na kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań osób, motywowanie ich do działań zmierzających do rozwiązywania własnych problemów oraz tworzeniu warunków sprzyjających podejmowaniu takiej aktywności.

4. Inne działania.

W ubiegłym roku GOPS podejmował szereg działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób i rodzin mających trudności w zaspokajaniu swoich podstawowych potrzeb bytowych i borykających się z różnymi problemami. Możliwości zabezpieczania przez Ośrodek potrzeb mieszkańców są niestety ograniczone ze względu na niewystarczającą infrastrukturę socjalną w gminie. Przykładowo dotkliwym społecznie problemem jest opieka nad ludźmi starszymi. Jest to problem, który będzie narastał, gdyż struktura demograficzna gminy jest niekorzystna i liczba osób w wieku poprodukcyjnym stale rośnie. Każdego roku wzrasta liczba osób, które wymagają wsparcia usługowego lub pomocy w formie instytucjonalnej. GOPS podejmuje w tym zakresie szereg działań m.in. zapewnia usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób, przyznaje świadczenia pielęgnacyjne dla osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi członkami rodziny, w razie konieczności kieruje do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub domu pomocy społecznej. Pomoc w formie usług opiekuńczych oraz jej zakres jest przyznawana na wniosek osoby zainteresowanej. Odpłatność za usługi obliczana jest z uchwałą Rady Gminy w Sułowie i

uzależniona jest od dochodu tej osoby . Osoby posiadające dochód poniżej kryterium dochodowego usługi opiekuńcze przyznane mają nieodpłatnie.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada również na ośrodek pomocy społecznej obowiązek udzielania osobom i rodzinom pomocy w formie specjalistycznego poradnictwa rozumianego jako udzielanie porad, wskazówek i różnego rodzaju informacji .

W szczególnych sytuacjach istnieje potrzeba podejmowania interwencji kryzysowej. Jest to zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych – schronienia.

Inne działania podejmowane w 2024 roku przez pracowników socjalnych obejmowały:

- a) sporządzanie wywiadów środowiskowych dla potrzeb przyznania zasiłku dla opiekuna lub specjalnego zasiłku opiekuńczego nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, sądów, zakładów karnych, oraz innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- b) współpracę na rzecz klientów OPS z organizacjami pożytku publicznego, stowarzyszeniami, kościołami, zakładami pracy i osobami fizycznymi.
- c) kompletowanie dokumentacji do domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo – leczniczych,
- d) bieżące informowanie sądu o sytuacjach patologicznych występujących w rodzinach podopiecznych GOPS,
- e) składanie wniosków do sądu w sprawie przymusowego leczenia psychiatrycznego
- f) sporządzanie wywiadów u osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz podopiecznych GOPS, jak i na wniosek OPS z innych gmin,
- g) wydawanie zaświadczeń o korzystaniu lub niekorzystaniu z pomocy społecznej,
- h) kierowanie osób (mających problem z nadużywaniem alkoholu) do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- i) nakłanianie rodzin z problemem alkoholowym do podjęcia terapii,
- j) pomoc w skompletowaniu dokumentacji do ZUS, KRUS oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Realizacja zadań nałożonych na GOPS nie byłaby możliwa – bez współpracy z władzami gminy, samorządem, sołtysami, lokalnymi instytucjami i mieszkańcami. W codziennej praktyce zawodowej staramy się reagować na wszystkie sygnały dotyczące problemów jednostek i społeczności oraz udzielać pomocy w ramach obowiązujących uregulowań prawnych.

GOPS jest ważnym podmiotem w systemie lokalnych instytucji służących zabezpieczaniu potrzeb społecznych.

Ogólny budżet w 2024r. Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułowie na realizację zadań z pomocy

społecznej wyniósł - **824 226,00 zł.**

Oprócz zadań własnych i zleconych wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek realizuje zadania;

- własne gminy – wynikające z ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021r., poz. 1372 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.),
- zlecone – z zakresu administracji rządowej – wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021r. poz.305 z późn.zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021r. poz.1285 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.z 2021 poz. 423 z późn. zm.)
- z zakresu ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, (Dz.U. z 2020r., poz.111 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021r. poz. 877 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. w Dz.U. z 2021r. poz.1249),
- z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2020r. poz. 821 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. w Dz. U. z 2021r. poz. 1744),
- z zakresu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019r. poz. 2407 z późn. zm.),
- z zakresu ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. w Dz. U. z 2020r. poz. 1329)
- z zakresu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021r. poz. 1973 z późn. zm.), zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy
- z zakresu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (tj. w Dz. U. z 2021r. poz. 2021), zgodnie z upoważnieniem Rady Gminy,
- z zakresu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021r. poz. 716 z późn. zm.), zgodnie z upoważnieniem Rady Gminy,
- z zakresu ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tj. w Dz. U. z 2021r. poz. 1915), zgodnie z upoważnieniem Rady Gminy,

- z zakresu ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022r. poz. 1), zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy,
- zadania wynikające z innych przepisów prawa.

Oprócz wymienionych zadań Ośrodek Pomocy Społecznej zajmował się dystrybucją żywności. Z tej formy pomocy skorzystało 697 osób.

Ponadto Ośrodek realizował Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.

W ramach tego programu zatrudnionych zostało 24 osoby na umowę zlecenia. Osoby te świadczyły pomoc osobom niepełnosprawnym.

6.2 Rehabilitacja zawodowa.

Gmina Sulów współfinansowała działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rozłopach w zakresie bieżących remontów i napraw oraz modernizacji budynku WTZ. Warsztat Terapii Zajęciowej realizuje zadania w zakresie rewalidacji i rehabilitacji społecznej oraz zawodowej mającej na celu ogólny rozwój i poprawę sprawności osób niepełnosprawnych, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Rehabilitacja zawodowa realizowana jest w 7 pracowniach: gospodarstwa domowego, krawiecko – dziewiarskiej, plastycznej, ogrodniczej, poligrafii, ceramicznej oraz stolarsko – wikliniarskiej. Poprzez zastosowanie różnych technik terapii zajęciowej, zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji dla każdego uczestnika, wyrabiana jest u podopiecznych zaradność osobista, pobudzana aktywność społeczna. Rozwijane są umiejętności i postawy niezbędne do podjęcia i wykonywania pracy. Wytwarzając różne produkty w poszczególnych pracowniach uczestnicy nabierają doświadczeń związanych z pracą, uczą się współpracy, odpowiedzialności za powierzony materiał i narzędzia pracy, przyswajają sobie zasady punktualności, obowiązkowości, systematyczności, stosowania się do reguł, proszenia o pomoc oraz odzyskują lub nabywają wiarę w siebie. Oprócz zajęć w pracowniach, osoby z niepełnosprawnością mają możliwość korzystania z pomocy psychologa i fizjoterapeuty. Chętnie też biorą udział w zajęciach z muzykoterapii.

W 2024r. zakupiono na potrzeby WTZ autobus do przewozu uczestników dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych marki Merkus TGE za łączną kwotę 449 688,00 zł, dofinansowany ze środków PFRON w wysokości 322 900,00 zł.

6.3 Realizacja programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Jednym z najpoważniejszych źródeł rozwoju patologii społecznych jest alkoholizm. Ograniczenie dramatycznych skutków uzależnienia od alkoholu można osiągnąć poprzez:

- preferowanie i popularyzowanie wychowania w trzeźwości,
- wspieranie osób i rodzin w wychodzeniu z alkoholizmu,
- przeciwdziałanie w szeroko rozumianym pojęciu negatywnym skutkom występowania alkoholizmu.

Instytucjonalne przeciwdziałanie rozszerzaniu się patologii społecznych wynikających z nadmiernego spożycia alkoholu. Na poziomie samorządu gminnego komórką powołaną do przeciwdziałania patologiom społecznym jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W Gminie Sułów działa – mający na celu ułatwienie dostępności do pomocy terapeutycznej, Punkt Konsultacyjno – Informacyjny.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dysponuje na realizację jej celów budżetem stworzonym na bazie opłat za wydanie lokalnym podmiotom zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi. W roku 2024 na realizację zadań przeznaczono kwotę 73 899,79 zł.

Realizacja Gminnych Programów w tym zakresie i koszty działań GKRPA w Gminie Sułów za 2024 rok.

Zadania realizowane w ramach przeciwdziałania patologiom wśród dzieci i młodzieży przez organizowanie w szkołach zajęć profilaktycznych, zajęć sportowych oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu tak przez dzieci jak i osoby dorosłe. W ramach programów profilaktycznych promowane są aktywne formy spędzenia czasu wolnego, kultywowanie tradycji z uwzględnieniem zachowań abstynenckich.

Inną kategorią wydatków są wydatki związane z funkcjonowaniem gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, są to opłaty biegłych sądowych, szkolenia członków komisji, pedagogów, pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży oraz pomoc terapeutyczna dla osób dorosłych i ich rodzin.

W ramach przeciwdziałania narkomani w Gminie Sułów w 2024 roku wydatkowano łącznie kwotę – 2 040,00 zł. Środki finansowe były wydatkowane na funkcjonowanie punktu terapeutyczno – konsultacyjnego prowadzonego przez psychologa klinicznego.

7. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I SPORTOWA 2024

Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej im. Feliksy Poździk w Sułowie

Dyrekcja:

mgr. Radosław Kulikowski

Pracownicy:

Specjalista ds. organizacji i promocji Michalina Kobylarz - Gminna Biblioteka Publiczna im. Feliksy Poździk w Sułowie

Animator kultury Daniel Mróz - Gminna Biblioteka Publiczna im. Feliksy Poździk w Sułowie

Sprzątaczką Agnieszka Bizior - Gminna Biblioteka Publiczna im. Feliksy Poździk w Sułowie

Dane adresowe:

Gminna Biblioteka Publiczna im. Feliksy Poździk w Sułowie

22-448 Sułów 143

NIP 922-18-60-817

Regon 001001770

Telefon 84 6826408

mail: biblioteka@sulow.pl

www.sulow.naszabiblioteka.com

Filia - Sąsiadka 203, 22-448 Sułów

Filia - Michałów Osiedlowa 11, 22-448 Sułów

Statystyka za rok 2024:**Biblioteka Główna i filie razem:**

Księgozbiór 21 842

Liczba czytelników: 507

Do 5 lat – (9); 6-12lat – (58); 13-15lat –(45); 16-19lat (54); 20-24lat (40); 25-44lat (106); 45-60lat (72); 60+lat(123).

Wypożyczenia:

Na zewnątrz 5848

Na miejscu 45

Razem: 5893

Imprezy stacjonarne – 19

Zorganizowane wydarzenia kulturalne

30.01.2024 -09.02.2024 Ferie z pasją

Uczestników: 47 osób

Podczas ferii dzieci i młodzież brała udział w warsztatach kulinarnych oraz spędzała wolny czas w sali gier i zabaw przy ping – pongu, bilardzie i grach planszowych

08.02.2024 Puchar Wójta Gminy Sułów

Uczestników: 52 osoby

Turniej skierowany dla mieszkańców gminy w takich konkurencjach jak: Ping-pong, bilard, rzutki i piłkarzyki.

23.02.2024 – 30.06.2024 Podcasty Kawał Historii

Uczestników: 6 osób (akcja trwa i się rozrasta)

Wywiady i rozmowy przeprowadzane i nagrywane ze starszymi osobami odnoszące się do ich wspomnień i historii Gminy Sułów.

08.03.2024 – Dzień Kobiet

Uczestników: ok. 180 pań

Uroczystość zorganizowana dla Mieszkanek Gminy Sułów z poczęstunkiem i występem zespołu.

16.04.2024 – Warsztaty pisarskie w Michalowie

Uczestników: 14

Zabawa i nauka w tworzenie opowiadań i historii dla uczniów klas 3-4.

22.04.2024 - Konkurs o Cyberbezpieczeństwie

Uczestników: 27

Dzieci miały za zadanie wykonać prace plastyczne ostrzegające przed zagrożeniami z sieci.

22.04.2024 nastąpiła inauguracja połączona z wystawą prac. Podczas inauguracji wręczono nagrody dla najlepszych prac i upominki dla uczestników.

03.05.2024 – Uroczystości 3 Maja

Uczestników: 262

Uroczysta akademie na Sali widowiskowej w GBP w Sułowie.

08.05.2024 – Czwórbój biblioteczny

Uczestników: 24 osoby

Biblioteczny turniej dla młodzieży, składający się z Qizu wiedzy o książkach, układaniu książek na czas, escape-room-u oraz gry zręcznościowej yenga.

9-13. 05.2024 – Dzień Bibliotekarza -Wycieczki szkolne do biblioteki.

Uczestników: 42 osoby

Najmłodsi uczniowie ze szkół z terenu Gminy Sułów odwiedzali bibliotekę a podczas odwiedzin pracownicy biblioteki oprócz oprowadzenia po obiekcie zapewnili najmłodszym moc zabaw i atrakcji oraz skromny poczęstunek przy seansie filmowym.

20.05.2024 – Obchody upamiętniające Pacyfikacje wsi Kitów.

Uczestników: ok. 120 osób

Na obchody złożyły się: bieg pamięci, uroczysta msza św, złożenie wieńców oraz występy młodzieży szkolnej oraz młodzieżowo-dziecięcej orkiestry dętej gminy Sułów i Nielisz.

03.06.2024 – Dzień Dziecka w Sułowcu

Uczestników: ok. 100 osób

Podczas wydarzenia dzieci mogły brać udział w licznych zabawach i konkursach przy pożywym ale i słodkim poczęstunku oraz korzystać z dmuchanych zjeżdżalni, malowania twarzy czy zaplatania kolorowych warkoczy.

05.06.2024 – Dzień Rodziny

Uczestników: ok. 200 osób

Organizowane na terenie biblioteki święto pełne występów najmłodszych dla dorosłej widowni złożonej głównie z rodziców i opiekunów.

22.06.2024 – Powitanie Lata w Kulikowie „Aloha Party”

Uczestników: ok. 300 osób

Impreza w stylu hawajskim promująca region. Gry i zabawy dla publiczności oraz występy gwiazd muzyki tanecznej.

07.07.2024 – Piknik Archeologiczny w Sąsiadce

Uczestników: ok. 300 osób

Impreza historyczna dla rodzin i młodzieży obejmująca Atrakcje i animacje dla najmłodszych, gry i zabawy z publicznością, atrakcje organizowane przez grupy rekonstrukcyjne, występy zespołów oraz wieczorną imprezę taneczną.

25.08.2024 - Dożynki Gminno-Parafialne w Deszkowicach

Uczestników: ok. 300 osób

07.09.2024 – Narodowe Czytanie

Uczestników: około 60 osób

Impreza angażująca młodzież i dorosłych przy wspólnym czytaniu. Tegoroczna edycja skupiona była na Kordianie Juliusza Słowackiego.

08.09.2024 – IV Turniej Łuczniczy

Uczestników: ok. 40 osób

Impreza aktywizująca dzieci młodzież i dorosłych przez sport czyli łucznictwo dbając jednocześnie o historyczną otoczkę i edukację.

15.09.2024 – Pieczony Ziemniak

Uczestników: ok. 300 osób

Impreza, plenerowa otwarta.

04.10.2024 – Webinar dla bibliotek z powiatu Zamojskiego

Uczestników: 24

Biblioteka w Sułowie za liczne aktywności, inicjatywy i modernizacje została wytypowana jako gospodarz tegorocznego spotkania, podczas którego omawiano dane statystyczne oraz pracownicy biblioteki poprowadzili szkolenia dla innych bibliotekarzy z tematu oddolnych inicjatyw społecznych.

11.11.2024 – Święto Niepodległości

Uczestników: ok. 200

Uroczystość angażująca szkoły, lokalną społeczność, stowarzyszenia, zrzeszenia i instytucje we wspólnym świętowaniu rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Uroczystość składała się z mszy św, przemarszu prowadzonym przez Delegacje OSP z terenu Gminy Sułów oraz akademii w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej im. Róży Zamoyskiej w Sułowie.

06.12.2024 – Mikołajki

Uczestników: 128

Rozdanie nagród mikołajkowych w ramach konkursu na ozdobę świąteczną.

18-19.12.2024 – Pieczenie Pierniczków z dziećmi w Bibliotece

Uczestników: 30-cioro dzieci

Warsztaty z pieczenia świątecznych pierniczków dla dzieci i młodzieży.

7.2 Działalność sportowa

Gmina Sułów w 2024r. zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie przekazała realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu klubowi sportowemu GKS „Perła” Deszkowice i udzieliła dotacji na realizację tego zadania w wysokości 50 000,00 zł.

Klub sportowy w ramach tego zadania prowadził seniorską sekcję piłki nożnej oraz uczestniczył w powiatowych igrzyskach LZS.

8. FUNDUSZ SOŁECKI

8.1. Fundusz Sołecki

Na realizację zadań z zakresu Funduszu Sołeckiego w Gminie Sułów w roku 2024 r. wydatkowano środki w kwocie 464 896,46 zł. Środki te wydatkowano następująco:

Wydatki bieżące ogółem 371 301,65 zł, w tym:

- w rozdziale 60016 Drogi publiczne gminne wydatkowano 134 076,09 zł, środki na zakup kruszywa mieszanego i innych materiałów do remontów dróg na terenie poszczególnych sołectw: Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie, Rozłopy, Kitów, Sułowiec, Tworyczów, Żrebce, Sułówek, Sułów-Kolonia, Michałów;
- w rozdziale 60017 Drogi wewnętrzne wydatkowano 10 000,00 zł na zakup kruszywa mieszanego w miejscowości Sąsiadka;

- w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami wydatkowano 2 602,15 zł na zagospodarowanie terenu wokół altany w miejscowości Sułów- Kolonia;
- w rozdziale 75412 Ochotnicze straże pożarne wydatkowano kwotę 12 370,89 zł na zakup umundurowania dla OSP: Kawęczyn- Kolonia, Michałów, Rozłopy – Kolonia;
- w rozdziale 92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby wydatkowano kwotę 195 567,78 zł na zakup materiałów oraz usług wykorzystanych przy remontach remizo-świetlic w poszczególnych sołectwach: Deszkowice Pierwsze, Deszkowice Drugie, Sułowiec, Kulików, Kawęczyn-Kolonia, Michałów, Rozłopy, Rozłopy Kolonia, Tworyczów, Sąsiadka, Żrebce, Sułówek;
- w rozdziale 92195 Pozostała działalność wydatkowano 16 684,74 zł i przeznaczono na promowanie kultury i tradycji lokalnych w Sułowcu oraz prowadzenie kroniki w Deszkowicach Pierwszych.

Wydatki majątkowe ogółem 93 594,81 zł, w tym:

- w rozdziale 75412 Ochotnicze straże pożarne wydatkowano 45 450,00 zł na modernizację garażu w remizo- świetlicy w miejscowości Sułów oraz zakup garażu na samochód strażacki w miejscowości Sułowiec;
- w rozdziale 90015 Oświetlenie uliczne, placów i dróg wydatkowano kwotę 14 820,83 zł na budowę oświetlenia placu przy remizo - świetlicy w Deszkowicach Pierwszych;
- w rozdziale 92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby wydatkowano kwotę 18 307,48 zł na kontynuację budowy placu zabaw w Tworyczowie i zakup traktorka kosiarki do trawy w Żrebcach;
- w rozdziale 92195 Pozostała działalność wydatkowano 15 016,50 zł na budowę altany w miejscowości Rozłopy.

Wszystkie poniesione w roku 2024 wydatki w ramach funduszy sołeckich były zgodne z wcześniejszymi wnioskami rad sołeckich poszczególnych miejscowości.

Podsumowanie

2024r. był okresem wytężonej pracy związanej z realizacją wcześniej rozpoczętych, dużych inwestycji oraz czasem wyzwań związanych z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej. Wiązało się to z koniecznością dostosowania projektów i zadań do nowej rzeczywistości finansowej i prawnej.

2024r. przyniósł również zmiany na stanowisku Wójta Gminy Sułów i w składzie Rady Gminy Sułów. Zmiany te dały nowe spojrzenie na priorytety gminy oraz sposób realizacji zadań gminnych. Rok ubiegły przyniósł uwieńczenie starań w sprawie nadania herbu gminie Sułów. Po czteroletniej wytężonej pracy urzędu i heraldyków, Komisja Heraldyczna przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji wydała pozytywną opinię w sprawie projektu herbu i innych insygniów, czego zwieńczeniem była uchwała Rady Gminy Sułów nadająca gminie Sułów herb uwidoczniiony na stronie tytułowej niniejszego raportu

W ramach posiadanych środków budżetowych (własnych i z budżetu państwa) staraliśmy się tak

planować przedsięwzięcia by przy zaangażowaniu jak najmniejszych środków finansowych osiągnąć maksymalny efekt mający służyć rozwojowi Gminy Sułów i poprawie życia mieszkańców. Powyższy raport nie zawiera szczegółowych danych dotyczących dochodów i wydatków budżetu gminy, ze względu na to że te dane są w pełni zawarte w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024r. Z tych względów nie dublowaliśmy tych samych danych w niniejszym raporcie.